

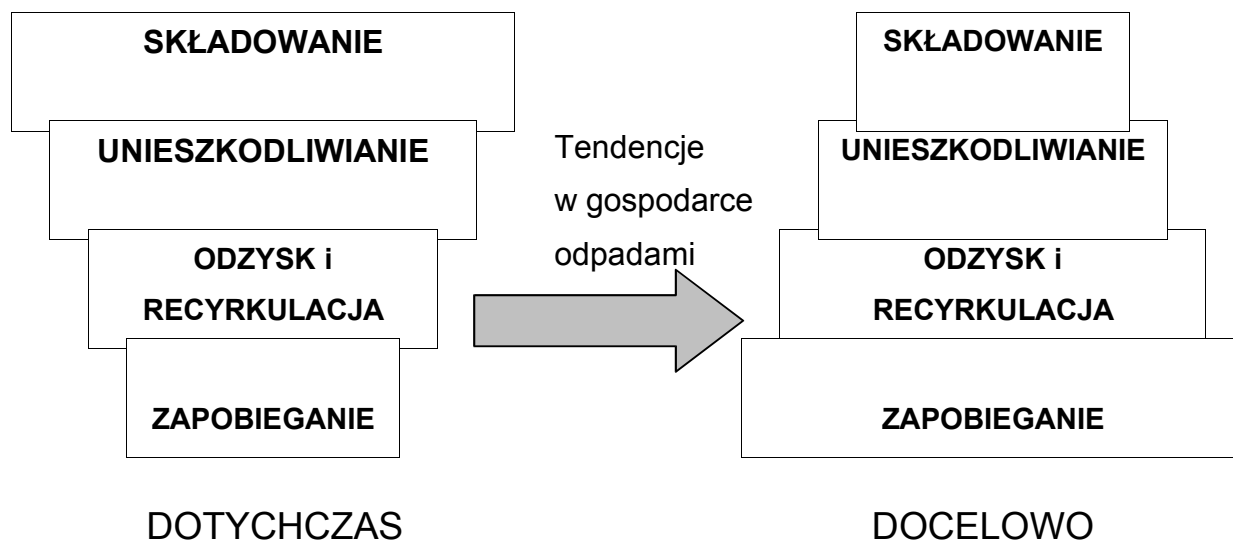
5. Cele i zadania w gospodarce odpadami

5.1 Cele i zadania wynikające z planów wyższego szczebla.....	2
5.2.Cele i zadania na poziomie gminy.....	6

Nadrzędnym celem polityki w zakresie gospodarki odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwiązywanie problemu odpadów „u źródła”, a następnie odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych.

Obecne tendencje, ze szczególnym akcentowaniem zapobiegania powstawaniu odpadów, przedstawia obrazowo Rysunek 5-1.

Rysunek 5-1. Hierarchia w Gospodarce Odpadami.

5.1. Cele i zadania wynikające z planów wyższego szczebla

Wszystkie plany gospodarki odpadami muszą być opracowane zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa. **Krajowy Plan Gospodarki Odpadami** w części dotyczącej odpadów pochodzących z sektora komunalnego formułuje następujące cele:

- ograniczanie ilości odpadów składowanych na składowiskach,
- utrzymywanie średniej rocznej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na poziomie nie przekraczającym 300 kg ! na mieszkańca.
- wdrożenie w całym kraju systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- tworzenie kompleksowych systemów odzysku surowców wtórnych z odpadów, m.in. makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, odpadów gumowych, puszek aluminiowych; (zadanie: odzyskiwanie i recykling co najmniej 50% papieru i szkła),
- stworzenie kompleksowego systemu odzysku, w tym recyklingu materiałów z odpadów opakowaniowych, w tym jednolitego systemu ewidencji tych odpadów,
- stopniowe wdrażanie narodowej strategii redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- zmniejszenie do minimum przemieszczania odpadów, zgodnie ze wspólnotowymi zasadami bliskości i samowystarczalności,
- uszczegółowienie zasad gospodarowania takimi odpadami, jak: oleje odpadowe, odpady PCB/PCT, zużyte baterie i akumulatory, osady ściekowe, opakowania;
- sprecyzowanie zasad zmniejszania zagrożeń środowiska stwarzanych przez azbest,

- określenie szczegółowych warunków postępowania z odpadami (wykorzystywania, termicznego przekształcania odpadów i stosowania innych form unieszkodliwiania, składowania, transportu itp.),
- przygotowanie programów likwidacji odpadów niebezpiecznych, zawierających metale ciężkie (rtęć, ołów, kadm) i trwałe zanieczyszczenia organiczne (PCB) zarówno odpadów wytwarzanych, jak i już nagromadzonych, a także przyspieszenie realizacji programu likwidacji mogilników z przeterminowanymi środkami ochrony roślin i innymi substancjami niebezpiecznymi,
- identyfikacja zagrożeń i rozszerzenie zakresu prac na rzecz likwidacji starych składowisk odpadów, modernizacji składowisk eksploatowanych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych.

Działania (wg KPGO) zmierzające do wprowadzenia instrumentów organizacyjnych, informacyjnych i ekonomicznych oraz mechanizmów rynkowych:

- tworzenie systemów identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów oraz zakładów unieszkodliwiania odpadów,
- opracowanie koncepcji budowy zintegrowanej sieci zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych,
- rozszerzenie mechanizmów rynkowych oraz przygotowanie skutecznych instrumentów ekonomicznych, jak kaucje, opłaty produktowe, system preferencji podatkowych,
- przeprowadzenie ogólnokrajowej inwentaryzacji instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- budowa zintegrowanej struktury do bezpiecznego zbierania, segregacji, transportu, wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (m.in. przepracowanych olejów, zużytych akumulatorów i baterii);
- zewidencjonowanie urządzeń zanieczyszczonych PCB i podjęcie działań technicznych dla eliminacji tych urządzeń i bezpiecznego usuwania olejów odpadowych, zawierających powyżej 50 ppm PCB/PCT,
- wprowadzenie systemów ewidencji zakładów posiadających rocznie ponad 500 litrów olejów odpadowych,
- podejmowanie działań w celu eliminacji PCB, w tym, w pierwszej kolejności przeprowadzenie inwentaryzacji urządzeń zawierających powyżej 5 litrów PCB oraz do końca 2010 r. oczyszczenie wszelkich urządzeń i instalacji zawierających te substancje,
- tworzenie rynków zbytu dla materiałów z odzysku,
- rozpoczęcie budowy systemu zintegrowanej sieci zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów (powiązanej z innymi państwami Unii Europejskiej), szczególnie odpadów niebezpiecznych,
- realizacja programu likwidacji mogilników, w których składowane są przeterminowane środki ochrony roślin i inne substancje niebezpieczne,
- składowanie jedynie unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych,
- wycofanie z produkcji i użytkowania substancji i materiałów niebezpiecznych (m.in. zawierających metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne i substancje niszczące warstwę ozonową),
- wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu.

W oparciu o priorytety przyjęte w KPGO dla województwa mazowieckiego określone zostały szczegółowe cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, niebezpiecznymi oraz w sektorze gospodarczym ujęte w „Planie Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego”.

W zakresie gospodarki odpadami w sektorze komunalnym ustalone zostały cele krótkookresowe (2004-2007r) oraz długookresowe (2008-2011)

Jako działania krótkookresowe przyjęto:

- wzmoczoną kampanię edukacyjną ludności województwa w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- uporządkowanie wojewódzkiego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- objęcie w 100% mieszkańców miast i w 95% mieszkańców wsi zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych do poziomu:
 - ➔ 20% - odpadów wielkogabarytowych,
 - ➔ 15% - odpadów budowlanych,
 - ➔ 15% - odpadów niebezpiecznych,
 - ➔ odzysk 50% i recykling 25% odpadów opakowaniowych,a także uwzględnienie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- skierowanie w roku 2007 (w porównaniu do roku 1995) na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w ilości nie większej niż 90% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- rozwój instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- likwidacja nielegalnych składowisk, rekultywacja starych, rozbudowa składowisk wg standardów UE oraz zamykanie bądź rekultywacja nieefektywnych lokalnych składowisk komunalnych.

Działania długookresowe będą obejmować:

- kontynuowanie i intensyfikację akcji szkoleniowych oraz podnoszenie świadomości społecznej,
- objęcie wszystkich mieszkańców województwa mazowieckiego zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- dalsze doskonalenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki i osiągnięcie odpowiedniego limitu odzysku i recyklingu na poziomie:
 - ➔ 55% - odpady wielkogabarytowe,
 - ➔ 45% - odpady budowlane,
 - ➔ 57% - odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie w roku 2011 (w porównaniu do roku 1995) na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w ilości nie większej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- rozwój oraz wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym podstawowym celem jest zmniejszenie wytwarzania odpadów oraz zwiększenie stopnia ich odzysku. Cel ten będzie osiągnięty przez intensyfikację działań - zarówno organizacyjnych jak i inwestycyjnych - które umożliwią w jak największym stopniu odzysk wytwarzanych odpadów ze względu na brak możliwości znacznego zmniejszenia ich ilości.

Cel taki wymusza specyfika powstawania odpadów w sektorze gospodarczym w województwie mazowieckim, gdzie najwięcej odpadów pochodzi z procesu dostosowania wody pitnej i ścieków do standardów ochrony środowiska oraz z zapewnienia podstawowych po-

trzeb ludności. Najwięcej odpadów stanowią: osady ściekowe, odpady z uzdatniania wody oraz popioły i żużle energetyki zawodowej.

Określone zostały także cele szczegółowe (na lata 2004-2011) dla województwa mazowieckiego w zakresie gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym. Są one następujące:

- zapobieganie i minimalizacja ilości, a także ograniczenie toksyczności odpadów,
- zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie stosowanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych do 75% (dwukrotne zwiększenie w porównaniu ze stanem z 1990 r., kiedy procesom odzysku poddawano średnio 37,2 % odpadów),
- zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem,
- zwiększenie wiedzy wytwórców z sektora gospodarczego na temat zasad gospodarki odpadami,
- ograniczenie negatywnego wpływu obiektów gospodarki odpadami na środowisko
- osiągnięcie pełnej kontroli i właściwe zarządzanie gospodarką odpadami w sektorze gospodarczym.

W zakresie gospodarki odpadami *niebezpiecznymi* ustalone zostały także cele krótkookresowe (2004-2007r) oraz długookresowe (2008-2011)

Cele krótkookresowe dotyczą:

- wprowadzenia technologii mało i bezodpadowych oraz najlepszych dostępnych technologii (BAT) w celu minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów,
- zwiększenia stopnia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poprzez intensyfikację działań w tym kierunku,
- zwiększenia uczestnictwa wytwórców w programach zarządzania środowiskowego ISO 14 000 oraz zasad Czystszej Produkcji,
- sukcesywnego wycofywania oraz likwidacji urządzeń zawierających PCB,
- likwidacja wylewisk osadów garbarskich,
- odzysku akumulatorów ołowiowych, odzysku i recyklingu akumulatorów wielkogabarytowych (60%), małogabarytowych (45%) oraz pozostałych baterii (30%),
- usuwania wyrobów zawierających azbest (20%),
- sukcesywnego wprowadzania systemu zbiórki odpadów specyficznych powstających w wyniku prowadzenia praktyk lekarskich oraz odpadów niebezpiecznych powstających w gabinetach weterynaryjnych,
- ponownego wykorzystania części i odzysku surowców stanowiących 85% średniej masy pojazdu,
- osiągnięcia na poziomie 4 kg/M do 31.01.2006 r zbiórki odpadów z urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu urządzeń klimatyzacyjnych (45%), urządzeń chłodniczych poza gospodarstwami domowym (60%) oraz chłodziarek i zamrażarek pochodzących z gospodarstw domowych (40%) zawierających CFC i HCF,
- edukacji ekologicznej wytwórców odpadów w zakresie prawidłowych sposobów postępowania z odpadami oraz ich obowiązków wynikających z obowiązujących uregulowań prawnych.

Cele długookresowe dotyczą:

- kontynuacji wdrażania technologii BAT,
- całkowitej likwidacji wycofanych urządzeń zawierających PCB,

- dalszego uczestnictwa wytwórców w programach zarządzania środowiskowego i Czystszej Produkcji,
- całkowitej likwidacji mogilników do 2010 roku,
- uzyskania poziomu odzysku olejów smarowych w wysokości 50% ilości wprowadzonej na rynek oraz recyklingu w ilości 35% do 2007 roku,
- odzysku akumulatorów ołowiowych (100%), akumulatorów wielkogabarytowych (70%), małogabarytowych (50%) oraz pozostałych baterii (50%) z wyłączeniem cynkowo – węglowych i alkaicznych,
- usunięcia ok. 30 % wyrobów zawierających azbest,
- objęcia systemem zbiórki odpadów specyficznych powstających w wyniku prowadzenia praktyk lekarskich oraz odpadów niebezpiecznych powstających w gabinetach weterynaryjnych wszystkich wytwórców tych odpadów,
- ponownego wykorzystania i odzysku części surowców w ilości stanowiącej 95% średniej masy pojazdu,
- osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu urządzeń klimatyzacyjnych (50%), urządzeń chłodniczych poza gospodarstwami domowym (70%) oraz chłodziarek i zamrażarek pochodzących z gospodarstw domowych (50%) zawierających CFC i HCF.

5.2. Cele i zadania na poziomie gminy

Priorytety rozwoju strategii gospodarki odpadami w gminie Michałowice:

- **Zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów**
Wytwarzanie odpadów należy ograniczyć w możliwie największym stopniu podczas produkcji, przekształcania, transportu i konsumpcji dóbr i towarów. Dotyczy to zarówno ilości jak i szkodliwości odpadów. Odpady niebezpieczne muszą być segregowane w miejscu ich powstawania, aby zapobiec skażeniu innych odpadów i zwiększyć przydatność pozostałych odpadów do odzysku (w tym recyklingu).
- **Odzysk materiałów i zasobów z odpadów**
Zastosowanie praktycznych (technicznie i organizacyjnie) działań w zakresie odzysku w tym recyklingu odpadów z jednoczesną minimalizacją ilości odpadów poddawanych unieszkodliwieniu. Szczególnie dotyczy to odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, wydzielenia odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych przez selektywną zbiórkę, wydzielenia odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych oraz o czym była już mowa powyżej, wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych poprzez ich selektywną zbiórkę.

Zaznaczyć należy, w stosunku do odpadów z sektora gospodarczego, cele i zadania są bezpośrednio ukierunkowane do tej grupy wytwórców, gmina jedynie w ramach informacyjno-edukacyjnych będzie jednostką nadzorującą (np. inwentaryzacja źródeł wytwarzania).

Cele i zadania na poziomie gminy przedstawia Tabela 5-1.

Tabela 5-1. Cele i zadania na poziomie gminy.

Zagadnienie	Cel	Zadanie	Horyzont czasowy
1. Zapobieganie powstawaniu odpadów	Zmniejszenie średniej rocznej ilości odpadów na mieszkańca	Edukacja w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami obejmująca: szkoły i ogół mieszkańców oraz przedsiębiorstwa i instytucje publiczne	do 2015r.
2. Odzysk przez segregację, selektywną zbiórkę i recykling odpadów	Ograniczenie ilości odpadów na składowiska poprzez segregację i odzysk	Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – wybór i realizacja danego systemu	do 2007r.
		Zorganizowanie selektywnej zbiórki bioodpadów z dostawą do istniejących i nowo tworzonych kompostowni	do 2007r.
		Zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych	do 2005r.
		Zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	do 2007r.
	Stworzenie i rozwój kompleksowego systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych	Współdziałanie w stworzeniu i rozwoju kompleksowego systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (w ramach zintegrowanej sieci zakładów odzysku i recyklingu)	do 2007r.
	Stworzenie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych zawartych w ogólnej masie odpadów komunalnych	Współdziałanie w tworzeniu i rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON) zawierających rtęć, ołów, kadm, PCB, azbest (budowlany, rury wodociągowe), itp.	do 2007r.
Rozbudowa i modernizacja gospodarki wodno – ściekowej	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	do 2010r.	
3. Organizacja, informacja regulacja	Tworzenie systemu identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów	Współdziałanie w tworzeniu systemu identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów	do 2005r.
	Zwiększenie efektywności gospodarki odpadami komunalnymi	Zwiększenie stosunku ilości odpadów zebranych do wytworzonych (obecnie około 84%), przy objęciu systemem odbioru wszystkich mieszkańców !	do 2007r.
4 Unieszkodliwianie	Proces monitoringu i likwidacji terenów mogących podlegać procesowi degradacji przez odpady	Proces monitoringu i likwidacji terenów mogących podlegać procesowi degradacji przez odpady	do 2015r.